No.1633 · 1852

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5,00; voor de buitensteden ƒ6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 4 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cent zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 3 September.

Wij danken den heer Vissering een veelzins uitmuntend artikel in de laatste aflevering van den *Gids*, onder den bescheiden titel: *Eenige opmerkingen over de kwestie van den dag.* Wij stellen ons voor enkele der treffende resultaten, waartoe de heer Vissering gekomen is, te bespreken en aan onze lezers mede te deelen. Voor heden bepalen wij ons tot de opname in onze kolommen van de konkluzie van zijn onderzoek.

»Uit verkeerde voorstelling en verkeerd gebruik der bedeelingsstatistiek, heeft zich hier te lande het wanbegrip ontwikkeld van een dreigend en schrikbarend veld winnen der armoede; daaraan heeft zich het philantropisch socialisme gevoed, dat van elders ook tot ons overgewaaid is, en onze kwaal is niet zoo zeer, dat wij ziek zijn, als wel, dat we ons verbeelden ziek te zijn. Gelukte het nu iemand, ons zijn radikaal geneesmiddel op te dringen, dan zouden wij gevaar loopen inderdaad ziek te worden. Elke zoogenaamde afdoende regeling van het armenwezen zal juist dat bewerken wat men niet wil. De organisatie van een stelsel van publieke armenzorg wordt eene organisatie van de armoede zelve, wordt de grondslag van dat *pauperisme*, dat men ducht, namelijk, de afscheiding van twee klassen in de maatschappij, van de rijke, die *verpligt* is te *geven*, en de arme, die *regt* heeft te *eischen*. Zulke organisatie zal bovendien onvermijdelijk haar doel voorbijloopen; zij zal, gelijk de ondervinding elders geleerd heeft, aan de eene zijde het getal der wettelijke armen onbegrensd vermenigvuldigen, aan de andere zijde hare middelen om aan hunne eischen te voldoen, meer en meer uitputten. En de beperkende voorwaarde, die zij ter voorkoming van dit kwaad aan het regt van onderstand verbindt, zal of onuitvoerbaar zijn zoolang menschelijke zwakheid daarbij haren invloed kan laten gelden, of — waar het doenlijk mogt zijn die menschelijke zwakheid geheel buiten te sluiten — haar beginsel zelf omverwerpen. — In onzen eigenaardigen toestand is eene organisatie van het armenwezen bovendien eene onmogelijkheid. De Grondwet gaat ook niet zooverre deze te eischen; de Grondwet vordert slechts regeling van het *armbestuur*; eene regeling, die geen der tegenwoordige krachten of werktuigen van armenzorg vernietigt, die niet afschaft of afbreekt, maar ordent."

Voortreffelijk. En niet het minst de laatste aangehaalde regels; waarbij men echter niet uit het oog behoort te verliezen, dat onder het *Armbestuur* door de wet te regelen, noch het bestuur der kerkelijke, noch dat der partikuliere liefdadigheids-inrigtingen, maar slechts dat van het *openbaar* Armwezen mag verstaan worden.

»Luidens het verslag der Dubbele Kamer van 27 September 1848, hield men het vrij algemeen daarvoor, dat de zorg der Regering zich bij de algemeene Armbesturen behoort te bepalen, en zou men het hoogelijk afkeuren, indien de tot stand te brengen wet op dit onderwerp de strekking had, om de bijzondere instellingen van liefdadigheid, met name ook de diakonien, te zeer in hare vrijheid van handelen te belemmeren.

»Eene wet, antwoordde de regering in hare memorie van beantwoording, welke bijzondere instellingen van liefdadigheid aantastte, zoude eene der schoonste deugden van het Nederlandsche volk, de weldadigheid, dooden. *Zoodanige wet is in Nederland onmogelijk.*"

De *Courrier de la Meuse* geeft in zijn Nommer van 2 September eene vertaling van ons artikel waarin wij de vraag hebben behandeld, of men »in het rustig en vreedzaam Nederland oproer en burgeroorlog wil." Hij hecht daaraan zijne goedkeuring in de volgende bewoordingen, waarvan vooral het slot merkwaardig is.

»Het zou ons onmogelijk zijn iets aan de gegronde bemerkingen van onzen *confrère* van Amsterdam toe te voegen, in zoo verre zulks het verderfelijk systeem betreft, dat hedendaagsche Staatsmannen zich niet ontzien hebben te volgen. Wij willen evenwel de aandacht onzer lezers vestigen op de aanhaling uit het *Goudsch Kronijkske*, die *de Tijd* met billijke verontwaardiging brandmerkt. Het is goed te herhalen, dat ieder Katholijk, die zijne godsdienstige pligten vervult, voor sommige Protestanten een verfoeilijk Jezuit is, en dat zij onze eerwaardige priesters uitschelden voor blinde handlangers van Rome; dat sinds 1815 gelijkheid van regten en vrijheid van godsdienst ons zijn toegezegd, zonder dat zij ooit eerlijk zijn uitgevoerd; en dat met één woord het eenige verwijt dat men den Katholijken toevoegt, daarin bestaat, dat zij hunne grondwettige regten trachten te doen gelden. Maar dewijl men ondervindt, dat het verfoeilijke goud der geheime genootschappen de Katholijken niet verleidt, zoo is het Protestantismus, de zoogenaamde godsdienst van het vrije onderzoek, er toegekomen, om de vrijheid der Katholijken te vreezen, en den haat en de kwade hartstogten der volksmenigte op te ruijen tegen 2/5 der rustigste ingezetenen van Nederland."

Men schrijft ons uit Roermond, dd. 27 Augustus:

»Het lust ons eens terug te komen op een artikel van den *Nederlander*, welks vertaling wij onlangs lazen in den *Courrier de la Meuse*, zoo als het voorkomt ingezonden uit Amsterdam, en waarin geklaagd wordt over het *lijden* dat de Roermondsche Protestanten te verduren hebben.

»Wij willen dat artikel niet ontleden, daar de Roermondsche Protestanten zelven dat geschrijf naar waarde weten te schatten.

»Maar, om onze landgenooten in de andere gewesten eens te laten zien, hoezeer de Protestanten in Limburg verdrukt worden, zullen wij eenige cijfers opgeven.

»Wij vinden daartoe aanleiding in twee onderdaags plaats gehad hebbende benoemingen.

»Op ruim 200,000 bewoners telt de Provincie 7000 Protestanten, wier geestelijke belangen worden waargenomen door 18 predikanten, zoo als men beweert, tamelijk goed bezoldigd.

»De drie hoofden van het openbaar ministerie zijn protestant.

»De postdirekteurs te Maastricht en te Venlo, de direkteur, vijf ontvangers en twee surnumerairs van de registratie, de kontroleur van de direkte belastingen en het kadaster, de best bezoldigde kontroleur van den waarborg, de best bezoldigde betaalmeester, vier kontroleurs op negen van 's rijks belastingen en de Hemel weet hoeveel ontvangers — altemaal protestant.

»Onder de laatsten telt men den ontvanger te Kieviet en den heer W.... tot dusverre geagreëerde klerk, thans ontvanger te Roosteren

»Een ander geagreëerd klerk tot eene aanzienlijke familie behoorende, behelpt zich sedert 10 jaren met beloften, en men heeft hem niet lang geleden teruggezonden, met de troostrijke woorden: »Gij hebt niet meer regt dan een koopmansklerk."

»'t Is waar dat dit jong mensch katholijk is, en geen lust betoont om het voorbeeld te volgen van een Hollander, die van hier voordeelig is overgeplaatst naar Holland nadat hij het Papismus had afgezworen.

»'t Is mede waar dat een Limburger direkteur is van de registratie in Noordbrabant, een ander direkteur van de belastingen in Gelderland en een derde, voorheen tweede boekhouder, kontroleur der belastingen in Noordbrabant; doch alle drie zijn protestant; — en de ambtgenoot van den laatsten, eerste boekhouder, maar katholijk, heeft zich moeten behelpen met een ontvangstpostje van ƒ 700 — en dat na dertien jaren trouwe dienst!!

»Zoo worden de Protestanten mishandeld in Limburg."

Wij hadden meermalen aanleiding om de scherpzinnigheid en de zeggenskracht van den *Rundschauer* in de *Kreuzzeitung* (de heer v. Gerlach) te bewonderen. Ook wat wij heden aan hem ontleenen verdient ernstige behartiging. Vooral de slotperiode. Opmerkelijk is 't, — dit in 't voorbijgaan — dat geen deel der wereld in onze dagen in beschouwing schijnt te worden genomen, of bij die beschouwing moet aan den toestand en den invloed der Katholijke Kerk de eerste plaats worden ingeruimd. Ongelukkig ook wie miskent, tot het vervullen van welke rol de Katholijke Kerk in eene nabijzijnde toekomst door de goddelijke Voorzienigheid geroepen is!

Aldus de *Rundschauer*:

»In de kerkelijke ontwikkelingen ligt, even als in de zestiende, zoo ook in de negentiende eeuw de toekomst der wereld. Bovenal zal deze waarheid klaarblijkelijk worden in Engeland, alwaar, krachtens de wonderbare zamenstelling der natie, dat wat diep in het binnenste plaats heeft, spoedig naar buiten in zijne werking zigtbaar wordt. Vrijhandel of beschermend stelsel, koloniale politiek, verwisseling der politieke partijen, uitbreiding van het kiesregt — alle deze quæstien zal de gezondste van alle Staten der Christenheid meester worden. De angstige konservatieven van het Vasteland mogen den *Rundschauer* gerust gelooven, dat Engeland geene aristokratische republiek met monarchale vormen, maar eene ware monarchie is, welker Koningin geenszins om haren oom Koning Leopold in Belgie te bezoeken, een verlof van het Parlement noodig heeft.

»Doch welke kerkelijke toekomst gaat Engeland te gemoet? De Paus heeft openlijk en vast zijnen voet op dit oud-protestantsche land gezet, en haalt dien niet terug, hoe hevig men hem ook terugstoot. Eene landswet, de met zoo veel geschreeuw tot stand gebragte kerktitel-bill, is magteloos terug gestuit op het koperen schild van Rome. Geen beter gevolg zullen politie-maatregelen, zoo als de proklamatie der Koningin tegen de ambtskleeding der roomsche geestelijken en tegen de processien hebben, of zelfs volks- en partij-ongeregeldheden, zoo als die te Stockport, die slechts geschikt zijn om de openbare meening gunstig voor Rome te stemmen. Dat Newman, *de eerwaardige* en *geestelijkgezinde* zoon van Oxford, die burg van het Protestantismus, zijn proces tegen den *afvalligen zoon* van den Paus, den ex-monnik Achilli, voor de *Queensbench* verloren had, heeft niet aan de *Roomsche Kerk*, maar der *Engelsche* geregtigheid eene wonde toegebragt, gelijk zelfs de hevige *antiroomsche Engelsche* pers erkent. En in dien schoot der in naauwe nationale en staatsvormen en ketenen gehouden kerk van Engeland is een vurig verlangen ontwaakt, dat naar de overschrijding dier beperkingen streeft. Deze rigting streeft naar eenheid van geest met de *Kerk der eerste eeuwen*, d. i. met de Roomsch-Katholijke. Zij streeft met zoo vele gewetens over de gansche wereld naar den vrijmakenden zegen van het kerkelijk gezag; zij zoekt geleidelijk deel in de veelvuldigheid der genaden en gaven, welke de Kerk, door alle eeuwen en bij alle volken, uit de volheid van haar opperhoofd heeft en zal ontvangen. Zij jaagt met een woord die *geestelijke en toch ligchamelijk reëele* Katholiciteit na, voor welke het Protestantismus te negatief, en Rome alleen te nieuw, te eng en niet katholijk genoeg is (?!). Wat er ook in den schoot der toekomst moge verborgen liggen, dit is zeker, dat deze Katholiciteit, ja zelfs dat het Pausdom noch in *Duitschland*, noch in *Engeland*, *door de politie of door de ontkenningen van het Protestantismus zal verwonnen worden!*"

Men leest in den *Univers*:

»Onze Duitsche brieven melden treurige bijzonderheden nopens de bedoelingen der Pruissische regering ten aanzien der Katholijken. Wat wij in een vroeger berigt vreesden, schijnt zich ongelukkiglijk te zullen verwezenlijken.

»De Koning van Pruissen heeft geweigerd de Liefdezusters toe te laten in het provinciaal gasthuis van Trier (eene bijna geheel katholijke stad). Dit feit, dat onbetwistbaar is, is veel beteekenend; het is de eerste weigering van dien aard, welke de Katholijken in de vier laatste jaren hebben ondergaan.

»Men verhaalt alom dat aan de Jezuiten te Munster officieel gelast is binnen een bepaald getal dagen die provincie te verlaten; het zal waarschijnlijk wel even zoo gesteld zijn met het Noviciaat te Breslau, met die van Aken, enz.

»Men zegt dat het art. der konstitutie, 't welk de vrijheid van godsdienst verkondigde, zal vernietigd worden. Het was zulks reeds feitelijk gedurende eenige weken; thans bedrijft men onwettigheden om weer terug te komen tot de wet, volgens welke men voor 1848 de Katholijken vervolgde.

»De *Volkshalle* van Keulen wordt zeer bedreigd. De anti-gouvernementeele strekkingen van den *Kameleon*, welken men de *Kolln. Zeitung* noemt, schijnen alleen

tot dusverre het katholijk blad te hebben gered. Laat de *Köln. Ztg.* maar iets meer Pruischgezind en iets meer protestantsch worden (voor het laatste behoeft hij niet veel te veranderen) dan zal het met de *Volkshalle* gedaan zijn. Dan zal de verbanning van zijn hoofdredakteur slechts het voorspel zijn van 'tgeen aan 't blad zelf te wachten staat.

»De godsdienstige Associatien duchten eene opheffing. Het *Pius-Verein* moet in het laatst van September zijne algemeene vergadering houden te Munster. Daaruit zal het kunnen blijken of het regt van vrije vereeniging voortaan in Pruissen eene waarheid of een logen zal zijn.

»De vervolging is eindelijk losgebroken; zij is stelselmatig. Het Protestantismus stookt haar aan. Het Protestantismus vindt zijne vroegere steunsels terug; het was zelf bevreesd geworden voor het vrij onderzoek zijner volgelingen, zoodra dit onderzoek bleek tot het Katholicismus te kunnen leiden. De missien zouden vele logenweefsels verbreken en vele maskers afrukken, en daarom moesten de missien geweerd worden uit naam van het vrij onderzoek. Armhartig stelsel, dat van verdraagzaamheid spreekt en oorlog zaait; dat beweert op den Bijbel te steunen, en slechts kracht vindt in den gewapenden arm; dat tot stelsel de *anarchie*, tot middel de *vervolging*, tot doel *het niet* heeft.

»Deze reaktie van het Protestantismus zal naar alle waarschijnlijkheid zeer hevig worden. 't Is de strijd op leven en dood, die een aanvang gaat nemen tusschen het positief geloof van het Katholicismus en het gebeuzel der gepantheiseerde rede, tusschen de christelijke liefde en de bureaukratie.

»Bij dat alles hebben de Katholijken slechts eene fout begaan, die echter tot hun lof strekt, namelijk, dat zij uitbundig als weldaden, als gunsten geprezen hebben, wat hun van regtswege toekwam. Wat meer voorzigtigheid had dien ommekeer naar vervolgingzucht, die zich openbaart, misschien nog wat vertraagd. — Doch laten wij de hoop niet opgeven. Op het oogenblik dat men ons dit schreef, raadpleegden de Bisschoppen der Rhijnprovincie te Keulen over de in deze treurige omstandigheden te nemen maatregelen. Hoewel er nog niets bekend was van hunne beraadslagingen, zeide men echter dat Mgr. von Geissel weldra naar Berlijn zoude vertrekken om de miskende regten te doen erkennen. Een krachtige brief van Mgr. v. Diepenbrock, prins-Bisschop van Breslau, is bereids zonder gevolg gebleven. Zal het even zoo gaan met eene gezamenlijke petitie van al de Bisschoppen, uit naam van 8,000,000 Katholijken? God moge toezien en oordeelen. Misschien heeft Hij aan onze Pruissische broeders eene flikkering van godsdienstige vrijheid geschonken, om hen voor te bereiden tot nieuwe worstelingen. Zij hebben daarvan partij getrokken. De missien, de godsdienstige associatien hebben hun genoegzame onderrigting, moed en genade geschonken om eenen ongelijken strijd te aanvaarden, zoo men slechts let op de materieele kracht; doch die geheel in hun voordeel is, als men let op waarheid en regt, en vooral op de belofte van Jezus Christus om met zijne Kerk te blijven al de dagen tot aan de voleinding der eeuwen!"

De *Tablet* zegt nopens de geldinzamelingen tot bestrijding der proceskosten voor Dr. Newman:

»Deze zaak gaat niet alleen Engeland, maar de gansche Katholijke Kerk aan. Achilli woonde wel is waar, toen Newman hem ontmaskerde, in Engeland; doch zijne pogingen, zijne logens en bedreigingen waren niet tegen de Katholijken in Engeland gerigt, maar tegen de gansche Kerk, en wel voornamelijk tegen de Moeder van alle Kerken. Ware er eene ergernis ontstaan ten aanzien der Engelsche Katholijken, dan zou op deze de gansche last vallen. Doch dit geval betreft de Dominikanen van Italië, de inquisitie en *implicite* den H. Stoel. Achilli was in een geheel bijzonderen zin een rebel tegen den Paus; en in den naam van den Paus heeft Newman hem ontmaskerd. En omdat hij aan de gansche Kerk een dienst heeft bewezen en de andere deelen van dezelve tegen het gif der lasteringen van Achilli heeft behoed, daarom heeft Newman 10,000 L. proceskosten te betalen. De dienst is bewezen aan de gansche Kerk, en daarom moeten de Katholijken van alle landen, tot de proceskosten bijdragen."

Bij het *Dubliner Komité* zijn reeds over de 250 L. ingekomen, schoon het eerst den 13 Aug. gevormd is.

De Fransche regering heeft haren gezant bij het Nederlandsche hof den baron d'Andreas teruggeroepen. Die terugroeping is een gevolg der verwerping van het traktaat over den nadruk.

Tusschen de Nederlandsche en Wurtembergsche regeringen is eene overeenkomst gesloten tot wederkeerige uitlevering van boosdoeners, welke door de wederzijdsche gevolmagtigen is onderteekend; te Stuttgart den 23sten Aug. 1852, en te 's Gravenhage den 30sten dierzelfde maand.

De Direktie der Nederl. Rijnspoorweg-Maatschappij heeft ter kennis van het Publiek gebragt, dat de *buitengewone treinen*, loopende des Woensdags en Zondags, uithoofde van de sluiting der Tentoonstelling te Arnhem op 5 September, *na dien dag zullen ophouden te loopen*, doch dat op *Zaturdag 4 September* mede een *buitengewone trein* zal vertrekken op denzelfden voet als vroeger omtrent de overige is aangekondigd.

Z. M. heeft aan J. P. M. Deel eervol ontslag verleend als ontvanger der dir. bel. en acc. te St. Anna Parochie c. a.

GORINCHEM, 1 Sept. Van de op gisteren plaats gehad hebbende herstemming voor een lid van den gemeenteraad, is de uitslag dat de heer H. Willemstijn de meeste stemmen op zich heeft vereenigd en alzoo benoemd is. (*N. R. C.*)

MIDDELBURG, 1 Sept. Naar wij vernemen is de ongesteldheid, welke Z. Exc. den minister van Binnenl. Zaken ten huize van den heer Anemaet, te Oude-Tonge, hield, zoo ver geweken, dat de minister zijne voorgenomene reis naar Zeeland zal kunnen voortzetten, en morgen of overmorgen bereids te dezer stede wordt gewacht. (*Middelb. Ct.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 Sept. Herhaaldelijk hebben sommige dagbladen berigt dat er spraak was Rome door de Fransche troepen te doen ontruimen. De *Moniteur* treedt heden op om die geruchten openlijk tegen te spreken.

— De overeenkomst tusschen den minister van Binnenl. Zaken en de koncessionarissen voor het glazen paleis wordt reeds door den *Moniteur* medegedeeld.

— De *Gazette de France* berigt dat de prinsen van Orleans thans groote landgoederen in Hongarije aankoopen, waar de prijs van den grond tot eene ongeloofbare laagte is afgedaald.

De *Assemblée Nationale* spreekt dit berigt stellig tegen.

— De *Ami de la Religion* verhaalt nog eenige treffende bijzonderheden betreffende het te Kamerijk gehouden jubilé van O. L. V. van Barmhartigheid. De Bisschoppen van Brugge en Gend hebben prachtige geschenken ter eere van de H. Maagd gegeven, en Z. Em. de kardinaal Wiseman heeft buiten eene der stads poorten een beeld, de H. Maagd voorstellende, ingewijd. Dit beeld was door de woestaards van 1793 vernield, thans herrijst het nog luisterrijker dan te voren.

— Er liep een gerucht, dat de zoon van den maarschalk Excelmans bijna op dezelfde plaats waar zijn vader door een val van het paard gedood was, gisteren ook van het paard gestort en gevaarlijk gewond is.

— De generaal Despans-Cubières, die betrokken was in het beruchte proces van Teste c. s., betreffende de mijnen van Goudchans, is thans bij besluit van den Prins-President gerehabiliteerd. Hij was in 1840 een der regters in het proces van Boulogne.

— Heden werd op bijzonder verzoek des Hertogs van Aumale het kasteel van Chambelly (dép. Oise) met de daarbij behoorende bosschen en hofsteden verkocht. Er was een vermogend Engelschman uit Londen gekomen, die het geheele landgoed en bloc voor 14 a 15 millioen wilde koopen.

— Men leest in het *Journal des Débats*: De quaestie van Tripoli in Barbarije en de krachtige maatregelen waarmede de Fransche regering van den Pacha van dat regentschap de uitlevering van twee Franschen en vergoeding voor de hun aangedane mishandeling heeft verkregen, hebben in Egypte een zeer heilzamen indruk gemaakt. Er waren in de Levant overheden, die in de laatste jaren door het gezigt onzer burgertwisten, waarvan vreemde invloed behendig partij trok, twijfelden of Frankrijk zich nog in buitenlandsche aangelegenheden kon doen gelden."

— De heer Rambuteau zal, zegt men, lid van den Senaat worden.

— De *Presse* en de *Constitutionnel* hebben beiden, zegt men, eene tweede waarschuwing van den minister van politie te wachten, zoodat zij beiden aan eene schorsing bloot staan.

(*Per Telegraaf*). PARIJS, 2 Sept. In den *Moniteur* leest men een besluit van den President, waarbij is bepaald, dat de kommissie, welke de funktie uitoefent van algemeenen raad in het departement der Seine, in eene buitengewone zitting zal bijeenkomen op 3 Nov. aanst., welke zitting 17 Nov. zal gesloten worden. De arrondissements-raden van het departement der Seine zullen 23 Nov. bijeenkomen voor het tweede gedeelte der zitting, hetwelk slechts 5 dagen zal duren.

Op voordragt van den minister van policie heeft de President eene kommissie benoemd, ten doel hebbende om een einde te maken aan de bandieten-troepen op Corsica.

MADRID, 27 Aug. Men leest in de *Gaceta* van heden het posttraktaat tusschen Spanje en Oostenrijk.

— De *Epoca* berigt, dat de Cortes tegen het begin van Oktober zullen bijeenkomen.

— Het gerucht der zwangerschap van H. M. Isabella wordt tegengesproken.

— In de *Diario do Governo* van Lissabon dd. 23 Oktober, leest men een openbaar akte-stuk, waardoor de Portugeesche regering hare gedragslijn bepaalt. Zij wil noch de oude partijen vernietigen, noch nieuwe oprigten. Zij eischte slechts van al de partijen eenigen tijd voor zich om iets goeds te stichten, alsmede eene onpartijdige beoordeeling harer handelingen, benevens den steun van alle verlichte mannen uit alle partijen tot handhaving van een politiek systeem, dat geen ander doel heeft dan sinds lang noodige verbeteringen daar te stellen.

De onthinding der Cortes was geen gril der regering, zoo vervolgt de *Diario*. Doch de Cortes waren magteloos, en dit was heilloos voor het vaderland op een oogenblik, dat alles moest hervormd en opgerigt worden. Bovendien was het gebiedend noodzakelijk de begrootingen in werking te brengen; terwijl de tijd die vóór de bijeenkomst der Cortes zal verloopen, gelegenheid zal geven om iets goeds daar te stellen.

De *Diario* bevat nog een besluit waarbij in het tarief van in en uitvoer van verscheidene artikelen wijziging wordt gebragt, en ten slotte nog een besluit, vaststellende de regten op aangekochte vreemde schepen. Nieuwe betalen 7500 reis bij den invoer en 100 reis bij het uitzeilen, oude tien ten honderd der waarde van het schip.

— Het manifest der Portugesche regering, heeft te Lisabon een diepen indruk gemaakt, daar den 25sten ll. officieel het aftreden van den minister van justitie Scabra en zijne voorloopige vervanging door den heer Fonseca Magabalco bekend gemaakt is. Men verzekerde, dat het ministerie Saldanha niet voornemens was zich voor de bijeenkomst der Cortes, definitief te rekonstitueeren, en dat met het oog hierop onderhandelingen ijverig worden voortgezet met de chartistische partij, op den grondslag van de uitsluiting van graaf de Thomar en al zijne broeders uit openbare betrekkingen. Het is natuurlijk, dat het kabinet door de aftreding van den heer Garrett, van de ondersteuning der Septembristische partij beroofd, zich thans de medewerking eener andere tracht te verzekeren. Men voorzag echter geene definitieve regeling voor de komst van den Britschen gezant.

ENGELAND.

LONDEN, 1 Sept. Volgens de *Morning Advertiser* is het Parlement tot 11 Nov. verdaagd, uithoofde van de vrees van het ministerie om zich tegenover 's lands Wetgevende Kamers te plaatsen.

— Volgens een telegrafisch berigt is H. M. in den avond te Edimburg aangkomen.

— Nog is de strijd tusschen de *Times* en de Parijsche *Moniteur* niet geëindigd. De *Times* houdt vol dat er den 4 Dec. 1200 weerlooze ingezetenen door de beschonken militairen zijn gedood; hij wil het door de *Moniteur* gestelde cijfer 380 niet aannemen; vermits ook in een werk van Victor Hugo het getal op 1200 wordt begroot.

— In de afgeloopen week zijn alhier 15 personen aan de cholera overleden.

— De Britsche vloot wordt op Malta verwacht, van waar zij naar de baai van Bescia, aan den ingang der Dardanellen zal vertrekken.

— Volgens berigten uit New-York van den 17 Aug. jl., heeft de Senaat den 14 de beraadslaging over het geschil met Engeland betreffende de visscherijen hervat, zonder eenig besluit te nemen. Een der senaatsleden, de heer Seward, hield eene redevoering, waaraan veel gewigt gehecht werd, omdat men wist dat vooraf de minister voor de Buitenl. Zaken der Unie en de Engelschen gezant te Washington over deze zaak waren geraadpleegd. Hij verdedigde het gedrag van het gouvernement der Vereenigde Staten, maar betoogde tevens dat hetgeen van Engelands zijde laatstelijk was gedaan, in de Vereenigde Staten met groote overdrijving was voorgesteld, daar er niets voorgevallen was hetwelk voor ernstige moeijelijkheden tusschen de beide landen grond kon opleveren. Hij voerde aan dat de in de noordoostelijke wateren tot bescherming der Britsche visschers kruisende Engelsche zeemagt alleen in aantal bodems vermeerderd was, doch thans 83 stukken geschut minder telde dan een jaar geleden; dat in Canada en de aangrenzende Britsche kolonien sedert den oorlog van 1812 nooit zoo weinig Engelsche troepen waren geweest als thans, en dat sedert zes maanden de Engelsche oorlogschepen, die tot destijds op de groote Noord-Amerikaansche meren post hadden gehouden, alle van daar waren verwijderd. Hij besloot zijne rede aldus: Ik heb aangewezen dat Groot-Britannie belang heeft bij het behoud van den vrede en vele blijken van vredelievende bedoelingen geeft; ik beken dat vrede niet minder de behoefte en de als instinktmatige wensch van ons land is. Het is *mogelijk* dat oorlog de magt der Vereenigde Staten vergroot, maar het is *zeker*, dat vrede ons magtsvermeerdering aanbrengt. Ik dank den Hemel, dat de wereldvrede grootelijks van den wil en invloed dezer beide mogendheden afhangt, en dat zij beide gezind zijnde tot onderlinge vriendschap, geenen oorlog meer

behoeven om dapperheid en moed te doen blijken: beide hebben genoeg krijgsroem verworven."

— Op het Erie-meer had den 20sten een ontzettend ongeluk plaats, door het tegen elkander varen van de *Atlantic* en *Ogdensburg*; eerstgenoemde zonk in 30 minuten tijds in de diepte, tegelijk met 300 van de 500 passagiers, die zich aan boord bevonden.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 2 September. Men schrijft ons uit Berlijn dat de gevolmagtigden der koalitie-staten hebben te kennen gegeven, dat hunne regeringen spoedig en na een gemeenschappelijk onderhoud, op Pruissens verklaring zullen antwoorden.

— Het lot der Duitschers, die door den beruchten agent Rudolfs naar Peru zijn gelokt, is volgens een brief uit Leira allertreurigst. Dit schrijven regtvaardigt de waarschuwingen, die de pers in der tijd met zoo veel nadruk, maar vergeefs helaas, hooren liet, volkomen. Ongeveer 60 zijn door nood gedrongen, soldaat geworden; generaal Flores heeft 120 hunner voor zijne Ecuador-expeditie gekocht, en een rijk grondeigenaar 80. Een [illegible] op de Guano-eilanden; ongeveer 100 zijn reeds omgekomen, en de laatste 50 die de agent nog over heeft, worden door hem onder de benaming van *witte slaven*, ten verkoop aangeboden.

— De Eerste Kamer in Wurtemberg heeft zich met de Tweede vereenigd, om eene belasting te heffen op de buitenlands geplaatste kapitalen.

BERLIJN, 2 September. Het gerucht nopens het aftreden van den president-minister von Manteuffel, bevestigt zich niet; zelfs wordt dienaangaande niets naders gemeld.

— In het *Handelsblad* van St. Petersburg vindt men de volgende officiele opgaven over eene der groote jaarmarkten, welke de middelpunten van Ruslands binnen- en buitenlandsch handelsverkeer uitmaken, de jaarmarkt van Irbit in het gouvernement van Perm, nabij de grensscheiding van Europeesch en Aziatisch Rusland. De jaarmarkt is den 1sten Februarij jl. begonnen en heeft, naar gewoonte, eene maand geduurd. Er zijn niet alleen uit Europeesch Rusland en Siberië, maar ook, [illegible] Bokhara, Tartarije en Perzië zeer vele kooplieden opgekomen, benevens een groot aantal Grieksche en Armenische handelaren. De door hen aangebragte koopwaren bedroegen eene waarde van 44,662,200 gulden aan Russische goederen, *f* 16,977,200 aan buitenlandsche goederen, zoo uit Europa en deszelfs volkplantingen als uit Aziatische landen af- [illegible] te zamen eene waarde van *f* 61,[illegible]. Daarvan is verkocht voor eene waarde van *f* 50,725,900. In 1851 bedroeg de waarde der aangebragte goederen *f* 71,061,200, en die der verkochte *f* 57,482,800. De aanvoer bestond, gelijk vroeger, hoofdzakelijk uit Russische manufakturen van wol, zijde en katoen, pelterijen, thee, vruchten, specerijen en eetwaren; suiker, kristal, porselein en aardewerk van Russische fabrieken, bewerkt en onbewerkt leder, wijn en sterke drank uit Rusland en uit het Buitenland.

WEENEN, 31 Aug. De *Agrammer Ztg.* berigt uit Bosnie dd. 17 Aug. De 80 jarige Vladika van Mostar is als onschuldig uit Serajevo op vrije voeten gesteld, en naar zijnen bisschoppelijken zetel in de Herzogewina vertrokken. Onlangs ontmoette een Turksche Beij op reis den katholijken pastoor van Serajevo midden op de Bosnabrug, haalde plotseling een pistool voor den dag en schoot dien af op den pastoor onder den uitroep: »Ik vervloek ulleder Kruis." Gelukkig ketste de pistool. De zaak werd door de politie in het geheel niet in aanmerking genomen. Een Firman veroorlooft den bouw eener katholijke kapel te Serajevo, dien Omer Pascha verhinderd had.

— De Keizer heeft aan alle hoofden van ministeriële departementen instruktien gegeven, voortaan alleen zoodanige [illegible] voor te stellen tot de betrekking van geheimraad, [illegible] aan de regerende dynastie en aan het bestaande regeringsstelsel.

ITALIE.

Alexandre Dumas kwam den 29sten Aug. te Turijn aan. Men zegt dat hij voor een der uitgevers in Piemont eene geschiedenis van het Huis van Savoije zal schrijven.

Mgr. de Bisschop van Fossano, lid van den Sardinischen Senaat, is den 27 Aug. in den Heer ontslapen.

BELGIE.

BRUSSEL, 2 Sept. De heer Bineau, minister van Financien in Frankrijk, is gisteren hier aangekomen.

— Maandag jl. is een landman nabij St. Truijen in het open veld door den bliksem doodgeslagen.

— [illegible] onweder nabij Namen heeft veel schade veroorzaakt. Het Maaswater stroomde in de huizen zoodat de bewoners naar de zolders moesten vlugten.

— Men kan zich in Luik en in Brussel thans van plaatsen verzekeren, om zich over de spoorwegen, van daar naar Parijs en naar Straatsburg te begeven, den Rijn af te komen en over Keulen en Aken terug te keeren, of dien togt in een tegenovergestelden zin te doen, met verlof zich in de tusschenliggende plaatsen, naar welgevallen op te houden, mits de reis niet langer dan eene maand dure; de prijs is voor de eerste klasse 108 fr. en voor de tweede 75 fr.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 3 September.

GETROUWD (1 Sept.): R. J. Heyungs met E. Bloemkolk. - F. W. Meijer met M. Root. - C. J. G. de Booy met A. J. de Mol van Otterloo.

OVERLEDEN (1 Sept.): S. E. Kopken, wed. M. Jurgens, 61 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 3 September.

AFLOOP DER VEILING VAN **242,440 Balen JAVA KOFFIJ**, gehouden te ROTTERDAM, 2 September 1852, door de Nederl. Handelmaatschappij:

M st. N°.	Balen	Beschrijving.	Afloop. Cents.
1.	1497	bruin	33 a —
2.	570	ligt bruin	32½ " —
3.	3395	geelachtig beslagen	30 " 31
4.	777	hoog geel Menado enkel BS.	34 " —
5.	1973	blank geelachtig, dito enkel BS.	32 " —
6.	13073	goed blank Preanger	27 " —
7.	34945	blank	26 " —
8.	9831	blank Havana-aard, kleinboonig	25½ " —
9.	3321	blaauw	33 " —
10.	861	blaauw iets dof	32½ " —
11.	2747	goed groen W.I.-aard enkel wit	31½ " —
12.	15110	dito dito iets ros	28 " —
13.	2073	groenachtig dito wat bont	27½ " —
14.	13358	goed groen, wat ros	26 " —
15.	1167	goed groen Spek-aard	28½ " —
16.	10787	groenachtig W.I.-aard iets ros	26½ " —
17.	10859	dito dito iets minder	26 " —
18.	7542	ordinair groenachtig	25½ " —
19.	9464	dito dito ros	25½ " —
20.	6056	groenachtig Kadoe	26 " —
21.	3811	blankachtig dito	26 " —
22.	2538	groenachtig zeer ros	25 " —
23.	8702	ordinair W.I.-aard kleinboonig	25 " —
24.	33883	blankachtig, met enkel steen	25½ " 26
25.	2695	ordinair groenachtig, iets ros	25½ " —
	6981	diverse sorteering	— " —

Liggende te Schiedam.

M st. N°.	Balen	Beschrijving.	Afloop. Cents.
1.	500	fijn blaauw	33 " —
2.	834	goed groen	26½ " —
3.	3361	dito dito, iets ros	26 " —
4.	11297	blank redelijk, grof enkel BS	27 " —
5.	4077	groenachtig iets ros	25½ " —
6.	2289	dito iets bont	25½ " —
7.	2579	ordinair Havana-aard, kleinboonig	25½ " —
8.	8712	blankachtig enkel steen	25½ " —
	423	diverse sorteering	— " —

Alles verkocht.

ROTTERDAM, 2 Sept. Heden zijn alhier verkocht 50 vaten Maryland Tabak, per *Bessel*.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 3 Sept. Tarwe en Rogge tot vorige prijzen met weinig handel; van Tarwe verkocht in Entr.: 130 ℔ Saal *f* 255; in cons. 130 ℔ b. Pools. *f* 325; 128 ℔ o. Rijn *f* 270; 134 ℔ Kubanka *f* 255; 125 ℔ Vriess. *f* 250.

Van Rogge 121 ℔ Pruiss. *f* 195; 124 ℔ dito *f* 201; 117 ℔ Gedr. *f* 175, 177.

Garst in een doen: 117 ℔ Deens. *f* 172.

Haver prijshoudend; 86 ℔ jar. fijne *f* 115; 80 ℔ ger. N. Vriessche *f* 100.

Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie in Sept. ek. 52½; Oct. 53½ £. *Lijnzaad* een doen; 109/10 ℔ Riga *f* 240. *Raapolie* op 6/w. *f* 31½; Vliegend *f* 30½; 1°. Oct. ek. *f* 30¾; Nov. *f* 31½; Dec. *f* 31. *Lijnolie* op 6/w. *f* 31½; Vliegend *f* 30½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 39. *Raapkoeken* per 1040 st. *f* 58, 62. *Lijnkoeken* per 104 st. *f* 8½, 10½.

ROTTERDAM, 2 Sept. Tarwe. 161/2 ℔ oude Hoogl. Kleur. *f* 298; 137/2 ℔ oude Rijn *f* 265. — Rogge. In cons. 141, 143, 144/2 ℔ Petersb. *f* 166, 168, 170.

SCHIEDAM, 2 Sept. Rogge. Verkocht: 141/2 ℔ Riga *f* 171 6/w.; 145/2 ℔ Koersche *f* 196 kont. — Gerst. Verkocht: 128/2 ℔ Koersche *f* 180 6/w. — Moutwijn *f* 14,25; Jenever *f* 17,75; Amst. Proef *f* 19, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

DELFT, 2 Sept. Boter *f* 32 a 37.

ANTWERPEN, 2 Sept. *Koffij* ferm. Er zijn verkocht eenige honderden b. St. Domingo, Brazil en Java.

Krenten met minder vraag en men zou tot lager prijzen verkoopers vinden.

Granen. Zonder merkelijken handel.

LONDEN, 1 Sept. *Ruwe Suiker. Vreemde* tot volle prijzen aangeboden, maar met weinig koopers. *Geraffineerd.* Gestampte wekt weinig opmerkzaamheid en de prijzen dalen.

Koffij. De uitslag der Amsterd. veiling heeft eene levendige vraag van Natieve Ceylan teruggebragt, met stijgenden prijs; goed ord. is bij afzond. kontrakt tegen 44 s. te plaatsen. In Plantage is nog al affaire geweest tot verhoogde prijzen.

Talk. Niet gedaald, doch de markt is kalm en goed geel oud Russisch geldt 39 s.

Granen. Er is dezen morgen ter Londensche markt zeer weinig Engelsche Tarwe aangevoerd; de prijzen waren als die van Maandag ll. Er is deze week minder vreemd Graan en vreemd Meel ingevoerd dan de vorige. De houders zijn ferm en de koopers op korten termijn zijn genoodzaakt de vorige prijzen te betalen.

LIVERPOOL, 1 Sept. Onze *Katoen*-markt is kalm. De prijzen te New-York (20 Aug.) zijn onveranderd met weinig handel.

BORDEAUX, 30 Aug. *Voorloop.* Armagnac 60; Marmande 60; Pays 55; Tafia 65 a 75. De disponibele 3/6 is genoteerd 96 fr.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	pCt.	2 SEPT. 4½ u. gebl.	3 SEPT.	4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½	64⅝	63¾	64⅝	64 1/16
Dito Dito	3	77⅝	76⅞	77	76⅞
Dito Dito	4	97⅛	96⅞	96⅝	96⅞
Dito Obligatien O. I.	4	96¾			
Amortis. Syndic.	3½				
Handel-Maatschappij	4½	125			
Aand. Rijn-Spoorweg.					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv		52⅞	52⅛		
FRANKRIJK, Obligatien	3				
SPANJE bij *Ardoin* 1835	5				
Dito Nieuwe	1				
Dito 2/m. Beurveil.		22⅞	22 5/16	23	
Dito	3	49⅝	49⅝		
Dito Binnenl. 2400 P.		44 11/16	44⅝		
Coup. Bewijzen		2 1/16	2 1/16		
Amortisable Schuld		6 1/16			
PORTUGAL te Londen	5	42 5/16	42⅛	42¼	
Dito Dito	4	38⅛	38⅞	38⅞	
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5		109¾		
Dito Dito 1828 en 1829		107⅞	107¼		
Cert. bij d°. 1831 en 1833		96⅞			
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4	91¾			
Dito bij *Stieglitz en C°.*		91⅛	90¾		
Dito bij id. 5de Serie	4		90¼		
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6	72¼			
Cert. van dito		73⅛	73		
POLEN, Aand. à fl. 500		159¼			
Dito met Lot. " 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		4 7/16			
PRUISSEN, Aand. met Lot. fl. 50 *f.*					
OOSTENRIJK, Metalliek	5	78¼	77 9/16	77⅞	
Dito 1847	2½	40 9/16	40¼		
Dito 1851	2½	40¼	39⅞	40 1/16	
Dito Nieuwe	5	90¾	90⅝	90½	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4	69			
Letter B	5	90½	90¼	90½	
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito " 250					
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5				
BRAZILIE te Londen 1824	5	100¼			
Dito Leening 1843	5	100½			
Dito £ 200					
PERU	5				
MEXICO Nieuwe		27⅜	27⅛	27 1/16	
VENEZUELA à £ 100	3½				
GRENADA à £ 100	2	23 5/16			
ECUADOR à £ 100		4 5/16	4¼	4 5/16	

Grenada uitgestelde 12⅞, 13/16.

Onze fondsenmarkt was heden zoo in Binnenl. als Buitenl. effekten zeer gedrukt en werden alle soorten tot veel verminderde prijzen verhandeld. Van de laatste echter blijven Spaansche op aanzienlijke kooporders nog zelf iets williger. Amerik. fondsen deelden niet in deze flaauwe stemming, daar in dezelve veel kooplust was, en blijven Uitgestelde Grenada's op het hooger Londonsche merk derzelve ruim ½ pCt. hooger.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56½	Livorno	2/m.	*f* 38⅞
"	zigt	" 56¾	Napels	"	" 81⅞
Bordeaux	2/m.	" 56 5/16	Petersburg	"	" 1,88
"	½/m.	" 56 7/16	Weenen	6/w.	" [illegible]
Madrid	3/m.	" 246	Augsburg	"	" [illegible]
Cadix	"	" 246	Frankfort	"	" [illegible]
Seville	"	" 242	Hamburg	2/m.	" 35⅛
Bilbao	"	" 243	"	zigt	" 35⅞
Lissabon	"	" 42	Londen	2/m	" 11,87½
Porto	"	" 42	"	zigt	" 11,92½
Genua	2/m.	" 46⅝	Rotterdam		" ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 2 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 55¾; 1840, 5 pc. 100¾; 1848, 100¼; 1852, 101; Spanje Ard. 1 pc. 22¼; Binnenl. 3 pc. 44 13/16; Coupons —; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 1 Sept. Fransche 3 pc. 75,90; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 104,50; Schatk. —,—; Bank-Actien 2840,—; Belg. 1840, 5 pc. 102; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —, 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. 49; Binnenl. 3 pc. 44¼; Holl. 2½ pc. 64¼; Piemont 1834 —,—; 1849, —,—; 1851, 980,—; [illegible] —; Rom. Leening 1850, 97½.

MADRID, 27 Aug. Spanje 3 pc. 45½; Ardoins 1 pc. 23¼; Uitg. Schuld 5¼; Coupons 1¾.

LONDEN, 1 Sept. Cons. kont. 100 a 100⅛; op tijd 100 a 100⅛; Braz. 102½ a 102¾; 1829/39 102 a 103; Den. 3 pc. 82 a [illegible]; 5 pc. 105 a 106; Ecuad. 4¾ a 5; Gren. 23½ a 23¾; Uitgest. 12½ a 13; Mexiko — a —; Nieuwe 25⅞ a 26⅛; Peru [illegible] pc. 102 a 103; Uitgest. 60 a 61; Rusl. 1822 5 pc. 118 a 119,

(N.) 4½ pc. 104⅛ a 104¼; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 37½ a 38; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 22¼ a 22⅜; 3 pc. 49¼ a 49½; Coup. cert. 2½ a 3; Passive 6 a 6⅛; Holl. 2½ pc. 65 a 65¼; id. 4 pc. 99 a 99¼; Venez. 43 a 44; Uitg. 16 a 17.

WEENEN, 31 Aug. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 96⅜; Bank-Actien 1360.

BERLIJN, 1 Sept. Schuldbr. 3½ pc. 95; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 98; Pools. 4 pc. 9?¼; Loten fl. 200 22 id. fl. 300 152½; id. fl. 500 91; Amsterdam zigt 142⅞; id. 2/m. 142½p.

FRANKFORT, 1 Sept. Met. 5 pc. 81⅜; 4 pc. 65⅞; 2½ pc. 42; Bank-Actien 1377; Darmst. Loten fl. 50 90⅜; id. fl. 25 31⅜; Badensche Loten fl. 50, 60⅜; id fl. 35, —; Nassausche 28⅜; Holl. 2½ pc. 64⅜; Werk. Sch. 4 pc. 97⅛; Sijndic. 3½ pc. 95⅜.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek . . .	f 25,17½ a —	Pruissische . . . f	34⅜ a —
Napelsche . . .	25,30 ,, —	Spaansche . . .	2,45 ,, —
Div. in £St. . .	11,87½ ,, —	Hamb. Russ. . .	56⅞ ,, —
Eng. Russen . .	—,— ,, —	Russ. in Z. R. .	37⅞ ,, —
Fransche . . .	56⅜ ,, —	,, Pap. . .	—,— ,, —
Belgische . . .	56⅜ ,, —	Pools, in Fl. . .	27⅜ ,, —

Coup. Portugal Binnenl. Schuld, 2e Semester 1852 (N°. 21) f 46.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk . . .	f 9,85 a	9,95
Oude Gerande Dukaten . . .	» 5,55 »	5,65
Wigtige Souvereinen . . .	» 11,90 »	12,—
» Pistolen . . .	» 9,65 »	9,75
Stukken van 20 Francs . . .	» 9,50 »	9,60

Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn 11⅜ à 12⅜ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters . . . per Stuk	f 2,55 à	2,60
Stukken van 5 Francs . . .	» 2,34 »	2,37
Brabandsche Kroonen . . .	» 2,65 »	2,70
Fransche . . .	» 2,70 »	2,75
Pruissische Daalders . . .	» 1,74 »	1,77
Zilver 1000 a 980 . . .	f —,— à	—,—
» 900 » 700 . . .	» 104,50 »	105,—

De Coupons, verschenen 1°. Sept. 1852, van Certificaten 3 pc. Werkelijke Schuld, worden betaald als volgt:
Van wege het administratie-kantoor Ketwich en Voombergh, c. s., bij de Associatie-Cassa.
Saportas, c. s., bij de Ontvang- en Betaalkas.
Van Harpen, c. s., idem.
Brondgeest en Zoon, c. s., bij de Associatie-Cassa.
Wed. H. F. Tjeenk, c. s., idem.
L. R. Bisschoffsheim, idem.
Schermbeek en Roelofsz, idem.
Koning en van der Goes, ten hunnen kantore.
Administratie-kantoor te Delft, aldaar en bij E. en H. van Cranenburgh.
Huydecoper en van Dielen, bij de Associatie-Cassa.

Door de direktie der Nederlandsche Bank is ter kennisse gebragt der belanghebbenden, dat hare makelaars in muntmateriaal te Rotterdam zijn: de heeren S. A. Chabot, J. Oudeman, Havelaar, Jan Havelaar, R. A. Mees en R. P. Mees, en de kassiershuizen Gebr. Chabot, Jan Havelaar en Zoon en R. Mees en Zoonen, als hare agenten, de uitvoering zullen waarnemen der handelingen, door gezegde makelaars voor haar gesloten.

De heeren Hope en C°., Ketwich en Voombergh en wed. W. Borski hebben bekend gemaakt, dat de coupons der 5 pCts. Russische Certificaten, in zilver, 3de serie, van hunne administratie, verschenen 1/13 Junij 1852, van heden af betaald zullen worden ten kantore van de Associatie-Cassa, met f 25,40.

De heeren Gebroeders Sichel hebben bekend gemaakt, als daartoe gevolmagtigd door de heeren M. A. von Rothschild en Zonen, te Frankfort a/M., dat op den eersten September e. k. en volgende werkdagen, ten hunnen kantore zal worden geaccepteerd ter betaling der op 1 September 1852 vervallene interest-coupons der K. K. Oostenrijksche Negotiatie, litt. C à 4 pCt., door tusschenkomst der heeren Osy en Zoon, te Rotterdam, gedaan.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 2 Sept. M. J. B. Noordhoek Hegt, Drie Vrienden, Batavia.

UITGEZEILD:

TEXEL, 2 Sept. C. Lunde, Hermann, St. Thomas. - V. Starace, Emilia Celystina, Napels. - H. M. Nielsen, Karen en Louise, Genua.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 25 Julij in 't gezigt van het eiland Bravo (Kaap Verdische Eilanden) Van der Werf, Kapt. Rosier v. Amst. n. Bat. Den 31 Julij op 14° N.Br., 26° W.L. Zuid Holland, Kapt. de Boer, v. Rott. n. Valparaiso. Den 17 Aug. op 46° N.Br., 32° W.L. Hope, van Cuba naar Rotterd.

Kapt. van Rossen, van Newyork in Helvoet binnen rapporteert den 26 Aug. op 48° N. B., 7° 40' W. Lengte gepraaid te hebben, het schip Jan Daniel, Kapt. Zeeman, van Rotterdam naar Batavia.

Kapt. Noordhoek Hegt, van Batavia in Texel binnen, rapporteert gepraaid te hebben: Den ...... op 47°. 56' N.Br., 7°. 49' W.L., Laura en Adela, Kapt. Zwart, van Amst. n. Batavia, aan boord was alles wel.

Kapt. Stoelman, v. Nickerie in Helvoet binnen, rapporteert den 29 Augustus op de hoogte van Goudstaart gepraaid te hebben, het schip Mercator, Kapt. Poort, van Rotterdam naar Batavia.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA, Drie Vrienden, Noordhoek Hegt: 580 kr. Suiker, 1784 z. Rijst, 734 boss. Bindr., de Wed. v. Starkenborg van Straten; 1 partij Geelhout, 90 k. Cochenille, 78 k. Indigo, Cramerus en Comp.; 24 k. Chinesche Goederen, Toelaar en Comp.; 1 k. Chin. Goederen, Order.

MARACAIBO, Komeet, Zeylstra: 598 b. Katoen, 1650 cor. Tabak, 20 ton Geelhout, 16 bl. Cederhout, W. I. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 3 Sept. in lading naar:

Keulen	D. Hoogeweg, Prins Emil.
»	H. Willemse, Colln N°. 6.
Duisburg	J. Otten, Johanna.
Mainz	W. Hupert, Mainz N°. 7.

AMSTERDAM, 2 Sept. vertrokken:

Weesel	P. J. Balk, Vrouw Rebecka.
Rijnhoogte	Keulen 1 Sept. 13 vt. 4 dm.

AANBESTEDINGEN.

Maandag, 6 Sept. Aan het lokaal van het ministerie van Binnenl. Zaken, ten 12 ure: het verbreeden en geschikt maken van den jaagweg langs de Beringing tot eenen rijweg; het aanleggen van eenen gedeelte weg bij Halfweg en het leveren van eene Nieuwe Pont voor de gemeenschap met rijtuigen tusschen het stoomwerktuig de Lijnden en Halfweg; — in één perceel.

— Op het Raadhuis te Amsterdam, ten 12 ure: Het geheel of gedeeltelijk vernieuwen van eenige steenen en houten wallen, voor perceelen op verschillende grachten binnen deze stad gelegen, alsmede langs den Overtoom, met de daartoe benoodigde materialen en arbeidsloonen.

— Aan het lokaal van het prov. bestuur te 's Gravenhage, ten 11½ ure: het maken van eenige veranderingen in de inrigting en het uitbreiden der algemeene bewaarplaats van de minuten en registers der notarissen in het arrond. op den zolder van het lokaal der regtbank te Rotterdam. (Herbesteding.)

— Aan het lokaal van het prov. bestuur te Utrecht, ten 12 ure: het maken van drie kribben aan den regter oever van de rivier de Lek, beneden de fortificatiewerken te Hondswijk, in de prov. Utrecht, met de leverantie van al de daartoe benoodigde materialen.

ADVERTENTIEN.

(2214) Getrouwd: B. L. H. BORRET,
en
J. H. E. DE BONT.
's Hertogenbosch, 31 Augustus 1852.

(2217) Getrouwd. E. C. T. KISTEMAKER
van *Oldenzaal*
met
A. A. VAN BASTEN BATENBURG.
Lichtenvoorde den 31 Aug. 1852.

(2219) Op den 30 Augustus 1842, overleed op den huize DE BRINK, bij *Arnhem*, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot Mr. ARNOLD MICHAEL HELMICH, in den ouderdom van ruim 32 jaren, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der stervenden.
Wed. E. R. B. HELMICH,
geb. Schade van Westrum.

(2220) Heden overleed, op het onverwachtst, mijne zeer geliefde Echtgenoote JOANNA ANTONIA TUKKER, in den ouderdom van ruim 39 jaren, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der Stervenden, met welke ik, gedurende 16 jaren, het grootste geluk mogt smaken, mij nalatende 7 kinderen, waarvan de jongste slechts weinige oogenblikken vóór den dood der moeder was geboren, en de meesten nog te jong zijn, om hun onherstelbaar verlies te beseffen. Alleen de hoop op een zalig wederzien, kan onze diepe droefheid leenigen, en doet ons in Gods ondoorgrondelijke raadsbesluiten met christelijke onderwerping berusten.
G. DE WIT, Wz.
Hilversum, 31 Augustus 1852.

AANBESTEDING.

PASTOOR en KERKMEESTEREN van de R. K. Gemeente te *Westerblokker* zijn voornemens, onder nadere goedkeuring, op Dingsdag den 14 September 1852, des voormiddags ten 11 ure in de Herberg van JAN KARSTEN te *Westerblokker* in het openbaar aan te besteden:

HET BOUWEN EENER NIEUWE KERK EN PASTORIJ.

De bestekken liggen ter lezing te Hoorn, in de Doelen; te Alkmaar, in de Roode Leeuw; te Purmerend, in de Vergulde Roskam; te Zaandam, in de Otter; te Amsterdam, in het Vosje; te Haarlem, in de Kroon; te 's Hage, in het Zuid-Hollandsche Koffijhuis; te Utrecht, bij de Groot in de Liggende Os; en te Westerblokker, in de Herbergen.

De teekening kunnen bezigtigd worden in de Pastorij van voorn. gemeenten.

De aanwijzing in loco zal geschieden daags voor de aanbesteding. De bestekken zijn op *franco* aanvrage en à *contant* te bekomen à f 1.50 bij den Boekhandelaar J. W. van Leeuwen, Breedestraat te Leyden. (2218)

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen:

DE PROTESTANTSCHE KATHOLIEK.

NIETS NIEUWS,

MET EENE VOORREDE
[illegible]
Pieter De REYZER, de Jongere.
Eene Brochure in 8°. à 10 Cts.

Dewijl deze brochure zoo voor Protestant als Katholiek ter lezing aanbevelenswaardig is, is de Uitgever te rade geworden om dezelve bij getallen tegen verminderden prijs te leveren, te weten: 25 ex. à f 2.00 — 50 ex. f 3.50 — 75 ex. f 4.50 en 100 ex. f 5.00.

LA VIE DE N. S. JESUS-CHRIST,

ÉCRITE PAR

LES QUATRE ÉVANGÉLISTES,

COORDONNÉE, EXPLIQUÉE ET DÉVELOPPÉE PAR
LES SS. PÈRES, LES DOCTEURS, LES ORATEURS LES PLUS CÉLÈBRES ET LES HOMMES LES PLUS ÉMINENTS, QUI AIENT PARU DANS L'ÉGLISE DEPUIS LES TEMPS APOSTOLIQUES JUSQU'À NOS JOURS,
RÉDIGÉE ET PRÉSENTÉE
AUX GENS DU MONDE COMME AUX AMES PIEUSES,
PAR
M. l'abbé Brispot;

3 Très-Gros Vol. in-Fol., Illustrés de 128 magnifiques Gravures sur Acier,
EXÉCUTÉES PAR
Mr. ROUARGUE,
tirées sur Papier de Chine, et d'un grand nombre de Vignettes religieuses,
PUBLIÉS
avec Approbation et Recommandation de S. S. le Pape PIE IX,
de S. E. Mgr. le Cardinal Archevêque de Malines,
DE SA GRANDEUR L'ARCHEVÊQUE DE PARIS, ET DE TOUT CE QUE LE CLERGÉ DE FRANCE, D'ESPAGNE ET DE BELGIQUE RENFERME DE PLUS ILLUSTRE.

VOORWAARDEN VAN INTEEKENING.

Het geheele werk zal uit 64 afleveringen bestaan, bevattende elk twee vel in folio en twee staalgravures van hetzelfde formaat op Chineesch papier, niet mede gerekend de godsdienstige vignetten.

Prijs der Aflevering EEN GULDEN.

Men teekent in te *Brussel*, bij A. LEON LEVEQUE & COMP., Rue Notre-Dame-aux-Neiges, 26. En te *Amsterdam* bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Singel bij de Beulingsluis, alwaar gratis de Prospektussen te bekomen en de reeds in 't licht verschenen Afleveringen te bezigtigen zijn. (2201)

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.